

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра аналітичної економіки та міжнародної економіки

Затверджено

На засіданні кафедри аналітичної економіки та міжнародної економіки факультету економічного Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 31.08.2020 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. Панчишин С. М.

Силабус навчальної дисципліни
«Управління міжнародними інвестиційними проєктами»,
яку викладають у межах дисциплін вільного вибору студентів
із циклу професійної та практичної підготовки
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 051 Економіка

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Управління міжнародними інвестиційними проєктами
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, пр. Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра аналітичної економії та міжнародної економіки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 - соціальні та поведінкові науки, 051 - економіка
Викладачі дисципліни	Крупка Ігор Михайлович, к.е.н., доц., доцент
Контактна інформація викладачів	ihor.krupka@lnu.edu.ua , ihorkrupka@yahoo.com , https://econom.lnu.edu.ua/employee/krupka-ihor-myhajlovych , м. Львів, пр. Свободи, 18, кім. 107.
Консультації з питань навчання з дисципліни відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Messenger Fb, Viber, WhatsApp, Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій в Zoom, MS Teams тощо потрібно писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/upravlinnia-mizhnarodnymy-investytsiynomy-proektamy
Інформація про дисципліну	Курс “Управління міжнародними інвестиційними проєктами” належить до вибірових дисциплін вільного вибору студента з циклу професійної та практичної підготовки магістрів за спеціальністю “051-Економіка”, який викладають у 9 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Управління міжнародними інвестиційними проєктами” присвячена вивченню особливостей міжнародної інвестиційної діяльності та закономірностей міжнародного інвестиційного процесу, форм його реалізації та регулювання на державному і міжнародному рівнях. Курс передбачає вивчення основних концепцій, понять і методів, які використовують у світовій практиці під час аналізу проєктних рішень; з’ясування найтипівіших проблем реалізації міжнародних інвестиційних проєктів та підходів до їхнього вирішення; оволодіння аналітичними навиками й інструментарієм, потрібними для проведення передпроєктних заходів; засвоєння методів оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів, способів і засобів залучення ресурсів для їх реалізації та механізмів управління ними.
Мета та цілі дисципліни	<p>Мета курсу – формування у студентів теоретичних і практичних навиків щодо діяльності у сфері управління міжнародними інвестиційними проєктами, проєктного аналізу, розроблення проєктів та складання бізнес-планів на основі загальноприйнятих у світовій практиці методичних і практичних підходів, а також формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління міжнародною інвестиційною діяльністю держави, регіонів і компаній, засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навиками, які мають забезпечувати її ефективність.</p> <p>Задля досягнення поставленої мети завданнями дисципліни є оволодіння знаннями про:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ сутність міжнародного інвестиційного проєктування, правила формування бізнес-плану і його структуру; ➤ методологію оцінювання та критерії вибору міжнародних інвестиційних проєктів; ➤ аналіз беззбитковості інвестиційних проєктів;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ формування портфеля міжнародних інвестиційних проєктів.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Савчук В.П., Прилипко С. І., Величко О. Г. Управління міжнародними інвестиційними проєктами: навчальний посібник / за заг. ред. С. І. Прилипка. Київ : КНЕУ, 2013. 470 с. 2. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проєктами: Навчальний посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 388 с. 3. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проєктами: Підручник / за заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ: ЦУЛ, 2010. 432 с. 4. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз: навчальний посібник. Київ, 2016. 336 с. 5. Фінансовий менеджмент: підручник [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.] / за ред. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с. 6. Інвестування : навч. посіб. М. І. Крупка, Д. В. Ванькович, Н. Б. Демчишак та ін.] / за ред. М. І. Крупки. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 376 с. 7. Про затвердження форми проєктної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проєкт, для розроблення якого може надаватися державна підтримка, Порядку розроблення та форми інвестиційного проєкту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка: Наказ МЕРТ. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12. 8. Порядок розроблення інвестиційного проєкту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка: Наказ МЕРТ. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1309-12. 9. Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проєктів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями : Постанова КМУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2016-%D0%BF#Text.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, з них: 16 годин лекцій та 16 годин семінарських занять; а також 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент має:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ сутність та форми міжнародних інвестицій; ➤ завдання та функції міжнародного інвестиційного управління; складові інвестиційного середовища країн та методичні підходи до оцінювання його привабливості; ➤ механізми державного регулювання та стимулювання як внутрішньої, так і міжнародної інвестиційної діяльності, зокрема режими інвестиційної політики держави, інструменти регулювання та особливості вітчизняної системи державних гарантій іноземним інвесторам, у тому числі в спеціальних економічних зонах й індустриальних парках, особливості інфраструктурної підтримки міжнародної інвестиційної діяльності в зарубіжних країнах та в Україні; ➤ основні підходи до державного програмування інвестиційної діяльності країн світу та особливості оцінки пріоритетності й ефективності інвестиційних програм у розвинених країнах і країнах, що розвиваються.

- механізми міжнародного регулювання інвестиційної діяльності;
- процес міжнародного інвестиційного проектування як складника інвестиційного менеджменту компанії;
- основні концепції, поняття, підходи, методи, мету та зміст проведення проєктного аналізу;
- особливості, структуру та фази життєвого циклу проєктів реальних інвестицій;
- методика і критерії оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів, їх переваги та слабини;
- методи оптимізації портфеля реальних інвестицій;
- закордонний та вітчизняний досвід управління реалізацією міжнародними інвестиційними проєктами;

вміти:

- оцінювати інвестиційну привабливість країни, регіону, галузі, фірми і проєкту;
- поєднувати основні положення стратегічного розвитку компанії, маркетингового аналізу, фінансового аналізу та планування, аналізу довкілля, економічного, технічного та соціального аналізу, формування бізнес-плану діяльності;
- самостійно розробляти та оцінювати міжнародні інвестиційні проєкти, зокрема розраховувати проєктні грошові потоки, обґрунтовувати рівень ставки дисконтування, виконувати розрахунки за основними методами оцінювання інвестиційних проєктів, вибирати метод оцінки та проводити порівняння конкретних інвестиційних проєктів;
- визначати цінність проєкту з урахуванням концепцій вигід і витрат та альтернативної вартості з огляду на технічний, інституційний, комерційний, соціальний, екологічний, фінансовий та бюджетний аспекти;
- ідентифікувати і структурувати ризики, які супроводжують процеси розроблення та реалізації інвестиційних проєктів й проводити їх кількісну оцінку;
- визначати вплив динаміки валютних курсів на прибутковість міжнародних інвестиційних проєктів;
- управляти реалізацією міжнародних інвестиційних проєктів у сучасних умовах господарювання;
- формувати портфель міжнародних інвестиційних проєктів компанії та коригувати його, використовуючи відповідні методи управління.

володіти:

- категорійно-поняттєвим апаратом інвестиційного проектування;
- методами оцінювання інвестиційних проєктів;
- алгоритмами проведення порівняльного аналізу методів оцінки інвестиційних проєктів;
- принциповою схемою аналізу безбитковості інвестиційного проектування;
- прийомами зниження ризиків реалізації інвестиційних проєктів;
- принципами адаптації теорії опціонів до умов оцінки ефективності інвестицій у реальні активи.

Очікувані результати навчання покликані забезпечити набуття таких компетентностей та результатів навчання: ЗК02, ЗК03, ЗК04,

	ЗК05, ЗК06, ЗК08, ФК01, ФК03, ФК04, ФК05, ФК06, ФК07, ФК08, ФК09, ФК10, ФК11, ФКС01, ФКС05, ПРН01, ПРН02, ПРН04, ПРН05, ПРН08, ПРН07, ПРН09, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН18, які визначено освітньо-науковою програмою підготовки магістра за спеціальністю 051 Економіка.
Ключові слова	Міжнародний інвестиційний проєкт, бізнес-план, чиста поточна вартість, внутрішній рівень віддачі, період окупності, аналіз беззбитковості, інвестиційні ризики, портфель інвестиційних проєктів, технічний, інституційний, комерційний, соціальний, екологічний, фінансовий та бюджетний аналіз інвестиційних проєктів
Формат курсу	Очний
Теми	Наведено в додатку 1 (у формі СХЕМИ КУРСУ)
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Навчальний курс потребує ґрунтовних знань з загальних та економічних дисциплін, зокрема: мікроекономіки, макроекономіки, фінансів, інвестування, бухгалтерського обліку, вищої математики, економетрії, міжнародної економіки, міжнародних фінансів. Для успішного проходження курсу необхідним є володіння англійською мовою на рівні, який дає змогу читати фахову літературу і переглядати навчальні відео-матеріали.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, дискусії, дебати, проблемно-пошукові техніки, метод усного опитування, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (написання бізнес-плану), комп'ютерне тестування.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, та ноутбук, планшет або смартфон, здатний підключатися до інтернету.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховують за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; • контрольні заміри (модулі): 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • підготовка та захист бізнес-плану міжнародного інвестиційного проєкту: 30% семестрової оцінки ; максимальна кількість балів 30. <p>Максимальна кількість балів, яку може отримати студент – 100 (за національною шкалою у залікову книжку та відомість записується зараховано (51 і більше балів) або не зараховано (50 балів і менше)).</p> <p>Академічна доброчесність: усі види робіт студенти мають виконувати самостійно і доброчесно. Під час виконання письмових контрольних робіт - використання навчальної літератури, списування, взаємне консультування, втручання в написання робіт іншими студентами є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від ступеня обману. Відвідування занять є важливою умовою успішного навчання. Студенти повинні відвідувати лекції та практичні заняття, а також зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених дисципліною.</p>

	<p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Ураховуються бали, набрані під час тематичного контролю, колоквиуму, виконання письмових робіт та індивідуальних завдань. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	Залік виставляють за результатами роботи на семінарських заняттях та за підсумками виконання індивідуальних завдань.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості викладання курсу буде запропоновано заповнити студентам (анонімно) по його завершенні в електронній або письмовій формі.

Кандидат економічних наук, доцент
кафедри аналітичної економіки та міжнародної економіки

Крупка І. М.

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література.* Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
<i>Змістовний модуль 1 – “Теорія і методологія управління міжнародними інвестиційними проєктами”</i>					
1	Тема 1. Теоретичні основи міжнародної інвестиційної діяльності. 1. Сутність та форми міжнародного інвестування. Інвестиції міжнародної компанії в реальні активи. 2. Методологічні засади аналізу міжнародного переміщення фінансового капіталу. 3. Статичні та динамічні економічні ефекти міжнародного інвестування. 4. Інвестиційне середовище та механізми стимулювання вкладення іноземного капіталу.	Лекція / семинар	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень
2	Тема 2. Міжнародний інвестиційний проєкт. 1. Особливості і структура міжнародного інвестиційного проєкту. Бізнес-план інвестиційного проєкту. 2. Інвестиційні грошові потоки. Бюджетування та прогнозування грошових потоків. Організація інвестиційного процесу в компанії. 3. Стратегія ухвалення інвестиційних рішень. Інвестиційний меморандум.	Лекція / семинар	1, 2, 3, 4, 6	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень
3	Тема 3. Оцінювання і критерії вибору міжнародних інвестиційних проєктів. 1. Стандартні підходи до аналізу інвестиційних проєктів. Метод чистої поточної вартості (<i>net present value, NPV</i>). Період окупності інвестицій (<i>payback period, PP</i>) та дисконтований період окупності (<i>discounted payback period, DPP</i>). Метод рентабельності інвестицій (<i>profitability index, PI</i>) та модифікованої віддачі (<i>modified profitability index, MPI</i>). Внутрішній рівень віддачі (<i>internal rate of return, IRR</i>). Вибір проєктів. Модифікований внутрішній рівень віддачі (<i>MIRR</i>). 2. Оцінка проєктів з різними (неоднаковими) термінами реалізації. Метод ланцюгового повтору в межах загального періоду реалізації проєктів. Метод нескінченного ланцюгового повтору порівнюваних проєктів. Метод еквівалентного ануїтету. 3. Альтернативні методи оцінки міжнародних інвестиційних проєктів. Метод скоригованої поточної вартості (<i>adjusted present value, APV</i>). Обліковий (бухгалтерський) рівень віддачі (<i>accounting rate of return, ARR</i>). Рівень віддачі на інвестиції (<i>return on investment, ROI</i>). Середній рівень віддачі (<i>average rate of return, ARR</i>).	Лекція / семинар	1, 2, 3, 4, 5, 6	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень

	4. Порівняльний аналіз переваг і слабих інвестиційних критеріїв. Подання фінансової та інвестиційної стратегії компанії. Оцінка під час продажу фінансовому та стратегічному інвесторові. Вихід на IPO, злиття та поглинання.				
4	Тема 4. Аналіз безбитковості та оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів в умовах невизначеності. 1. Модель безбитковості виробництва. Метод критичного обсягу й управління прибутком. Ефект виробничого важеля. Ефект фінансового левериджу. Виробничо-фінансовий леверидж. 2. Ризик і ефективність міжнародних капіталовкладень. Класифікація ризиків проєктної діяльності. 3. Вимірювання рівня ризику на основі ймовірнісної оцінки грошових потоків. Метод коригування дисконтної ставки. Метод достовірних еквівалентів (коефіцієнтів визначеності). Аналіз еластичності проєктів міжнародних інвестицій. Метод Монте-Карло. Сценарний метод. 4. Оцінка ступеня ризику інвестиційних проєктів з використанням цінової моделі ринку капіталу. Оцінка ризикових довготермінових інвестицій на основі реальних опціонів (<i>real option evaluation, ROV</i>). Методи управління проєктними ризиками. Робастне управління.	Лекція / семінар	1, 2, 3, 4, 5, 6	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень
5	Тема 5. Портфель міжнародних реальних інвестиційних проєктів. 1. Підходи до формування портфеля міжнародних інвестиційних проєктів. 2. Правила та процедури зіставлення інвестиційних критеріїв. 3. Оптимізація інвестиційного портфеля. Формування завдання. Формалізація моделі.	Лекція / семінар	1, 2, 3, 4, 5	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень
<i>Змістовний модуль 2 – “Функціональні аспекти управління міжнародними інвестиційними проєктами”</i>					
6	Тема 6. Інституційний та маркетинговий аналіз міжнародних інвестиційних проєктів. 1. Суть, мета, завдання та методи інституційного аналізу. 2. Оцінка впливу на проєкт зовнішніх та внутрішніх чинників. Аналіз надійності та ефективності управлінської системи інвестиційно-виробничого комплексу. 3. Сутність, мета, завдання та структура маркетингового аналізу. Оцінювання ринкового середовища продукції інвестиційного проєкту.	Лекція / семінар	1, 2, 3, 4, 5, 6	Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття 2 год. / 2 год.	1 тиждень

	4. Методи оцінювання конкурентоспроможності проектної продукції. Розроблення маркетингової стратегії проекту.				
7	<p>Тема 7. Технічний та екологічний аналіз міжнародних інвестиційних проектів.</p> <p>1. Суть, мета, завдання та етапи проведення робіт з технічного аналізу. Визначення місцезнаходження проекту та обґрунтування вибору масштабу проекту. Вибір технології виробництва, устаткування та ідентифікація інфраструктури об'єкта проектування.</p> <p>2. Організація підготовки та реалізації проекту. Етапи розроблення проектної документації. Проектування і розрахунок експлуатаційних витрат.</p> <p>3. Сутність, мета, завдання та методи екологічного аналізу. Види забруднень. Класифікація шкідливих речовин за ознаками очищення і використання. Чинна державна і світова нормативно-правова база щодо ГДВ і ГДК шкідливих речовин.</p> <p>4. Методичні підходи до визначення та оцінки впливу проекту на довкілля. Категорії проектів у залежності від ступеня впливу на навколишнє середовище. Розроблення заходів щодо запобігання негативному впливу проекту на навколишнє середовище.</p>	Лекція / семінар	1, 2, 3, 4, 5, 6	<p>Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття</p> <p>2 год. / 2 год.</p>	1 тиждень
8	<p>Тема 8. Фінансовий, економічний та соціальний аналіз міжнародних інвестиційних проектів.</p> <p>1. Сутність, мета, завдання та методи фінансового аналізу. Оцінка фінансового стану компанії. Аналіз динаміки, структури та джерел фінансових ресурсів компанії. Стан ділової активності фірми та її інвестиційної діяльності.</p> <p>2. Суть, мета, завдання та методи економічного аналізу. Визначення економічної привабливості проекту. Зіставлення вигід від проекту та витрат на його реалізацію. Прогнозування бюджетних надходжень від реалізації проекту. Оцінювання впливу проекту на розвиток регіону та національної економіки в цілому.</p> <p>3. Сутність, мета, завдання та методи соціального аналізу. Соціальне середовище інвестиційного проекту та його оцінка. Забезпечення ефективних комунікацій. Моніторинг змін у соціологічній сфері проекту. Вивчення соціальних наслідків проекту.</p>	Лекція / семінар	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	<p>Проаналізувати матеріали лекції. Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватись до практичного заняття</p> <p>2 год. / 2 год.</p>	1 тиждень